

Univerzita Karlova v Praze - Pedagogická fakulta
Katedra občanské výchovy a filosofie
M. D. Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno studenta: Eva KMOCHOVÁ

Název práce: *Muslimská rodina v Afghánistánu.*

Jméno ^{opponenta} ~~vedoucího~~ práce: PhDr. Zuzana KUBIŠOVÁ

I. Formální kritéria

	ano	zčásti	ne
1. Cíl práce je zformulován a odpovídá zadání a názvu práce.	x		
2. Metody využité autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.		x	
3. Struktura práce je logická a odpovídá zvolenému tématu.	x		
4. Závěr shrnuje dosažené poznatky a formuluje přínos k řešení problému.		x	
5. Autor nic podstatného neopomenul (zadání, obsah, úvod, pojednání, závěr, resumé v češtině a cizím jazyce)	x		

Slovní ohodnocení

Cílem práce je věnovat se „muslimské rodině v Afghánistánu, konkrétně se zaměřením na především na ženu a dítě v rodině, jejich postavení a rolím“ (s. 5). Na deskriptivní rovině autorka tento cíl částečně splnila, ovšem jen částečně. Částečně proto, že její popis situace v Afghánistánu a situace afghánských žen je velmi zkratkovitý a povrchní (viz komentář v další sekci posudku).

Metodologický problém práce spočívá v tom, že autorka často bez větší kontextualizace aplikuje obecná tvrzení o muslimských tradicích na situaci rodin a žen v Afghánistánu, aniž by uvedla, proč je takovýto přístup oprávněný. Například na s. 38 cituje s knihy L. Kropáčka *Islámský fundamentalismus*: „Při soudních sporech svědectví muže váží tolik jako svědectví dvou žen, muslimští autoři to obhajují tím, že žena nemá takové zkušenosti z praktického života a mohla by tak svou méně kvalifikovanou výpovědí mimovolně poškodit některou ze stran sporu.“ Ovšem v celé práci se čtenářky a čtenáři nedozvědí nic o Afghánském právním a soudním systému, takže vůbec není jasné, zda tento Kropáčkův výrok skutečně platí i pro situaci v současném Afghánistánu.

V závěru pak autorka jen stručně a obecně zopakuje, co už bylo řečeno dříve komplexní shrnutí dosažených, resp. představených, poznatků nenabízí.

II. Obsahová kritéria

	ano	zčásti	ne
1. Práce prokazuje porozumění autora problematice.		x	
2. Opírá se o relevantní prameny a literaturu.		x	
3. Adekvátním způsobem s nimi pracuje.	x		
4. Zpracování vykazuje rysy originality a vlastního přínosu.			x
5. Je obohacením problematiky vzhledem k interdisciplinárnímu charakteru studovaného oboru (ZSV).			x

Slovní ohodnocení

Práce je velice povrchní. Na faktické deskriptivní rovině se autorka nezabývá celou řadou jevů, které by rozhodně měla vzít v potaz při popisu a analýze muslimské rodiny v Afghánistánu. Přestože autorka na s. 19 s odkazem na publikaci J. Kováře *Islám a muslimské země* uvádí, že „velký vliv zde má samozřejmě náboženství, ale je třeba ho chápat v kontextu společenských a historických podmínek, nikoli separovaně,“ sama se touto radou neřídí. Z předkládané práce se tedy například nedozvíme nic o historii Afghánistánu před rokem 1996 (a ani toho, co se dozvíme o období od roku 1996, není příliš mnoho); v práci vůbec není zmíněna etnická a kulturní rozmanitost afgánské populace, takže se ani nic nedozvíme o tom, zda a případně jak je rodina a její fungování ovlivňováno etnickou a kulturní příslušností obyvatel; nepadne ani zmínka o afghánském právním systému, takže čtenářky a čtenáři se mohou jen dohadovat, co je uzákoněnou normou, co je tradicí, co je reálnou praxí. Naopak někdy se autorka zmiňuje o věcech, které s tématem její práce nesouvisí (např. zničení soch Buddhů v Bamjánském údolí).

Práce však trpí ještě jedním metodologickým problémem. V úvodní části kapitoly „Základní východiska při pohledu na život muslimské ženy“ autorka uvádí: „Za základní dvě neslučitelná východiska, která se věnují jejím [rozuměj muslimské ženy] postavení, se obecně považují západní a islámská koncepce.“ To je naprosto nepřijatelné zjednodušení. Oba uvedené civilizační okruhy jsou přece velmi diverzifikované. Vždyť mezi západní koncepcí patří fundamentalistické křesťanské názory na postavení ženy, názory liberálních feministů a feministek na postavení ženy, názory anarchofeminek a anarchofeministů na postavení ženy atd. A totéž platí o islámském civilizačním okruhu. Jistá zobecnění je jistě možné provádět, ale autorka by musela vysvětlit postup, kterým k takovýmto zobecněním dojde, což nečiní.

Co se týče práce s literaturou, je smutné, když studentky a studenti píšící bakalářské práce nevědí, že wikipedia ani noviny nejsou relevantními zdroji při psaní vědecké práce.

III. Jazyková kritéria

	ano	zčásti	ne
1. Práce je bez gramatických a stylistických chyb.		x	
2. Práce je psána kultivovaným odborným jazykem.		x	
3. Student zvládl a rozumí terminologii oboru a tématu, jímž se zabývá.		x	
4. Student pracuje správně s odkazy a citacemi , odlišuje parafráze a vlastní myšlenky.	x		
5. Práce je vybavena vhodně (ve shodě s charakterem zvoleného tématu) doplňky textu (graf, tabulka, obrazové přílohy apod.)	x		

Slovní ohodnocení

Autorce splývají přídavná jména „muslimský“ a „arabský“ (s. 7).

Některé příklady, stylistických chyb: „Ekonomie“ místo „ekonomika“ (s.13); „Toto téma jsem si vybrala za zejména kvůli poznání odlišného životního stylu a hlubšímu porozumění pro nás cizí kultury.“ (s. 5); „Za základní [...] východiska, která se věnují jejím postavení, [...]“ (s. 7)

IV. Otázky k obhajobě

- Proč wikipedia a novinové články nejsou relevantním zdrojem při vědecké práci?
- Proč je autorka přesvědčena, že „tato velice odlišná kultura by se neměla porovnávat s kulturou západní, především z důvodů obrovských rozdílů nejen ekonomických [!], sociálních, historických, náboženských a dalších, ale také kvůli rozdílům v chápání současného světa“ (s. 41)? Kromě obecného zdůvodnění této teze oponentku zvláště zajímá vysvětlení vazby mezi ekonomickými rozdíly a odmítnutím porovnávání.

Navržená známka

Bakalářská práce Evy Kmochové splňuje minimální požadavky kladené na tento typ textů, proto práci doporučuji k obhajobě s hodnocením „dobře“.

Datum 13.5.2010

Podpis oponenta práce

